

Tiesuunnitelma | HANKE-ESITE | 2021

Valtatien 12 parantaminen välillä Uusikylä-Tillola

Valtatien 12 parantaminen välillä Uusikylä-Tillola, Lahti, Iitti

Tiesuunnitelma

Valtatieosuus Uusikylä–Tillola (28 kilometriä) sijaitsee Päijät-Hämeen maakunnassa Lahden kaupungin ja Iitin kunnan alueella. Valtatie 12 on yksi Suomen tärkeimmistä poikittaisyhteyksistä sekä henkilöliikenteelle että elinkeinoelämän kuljetuksille. Se toimii merkittävänä raskaan liikenteen kuljetusreitteinä Länsi- ja Kaakkois-Suomen välillä sekä yhteytenä satamiin ja rajanylityspaikoille. Tien varressa on runsaasti teollisuutta ja tie toimii Lahden ja Kouvolan kaupunkiseutujen työmatkaliikenteen yhteytenä, joka näkyy viikkaana arki liikenteen. Yhteysväli Lahti–Kouvola kuuluu valtakunnallisesti merkittävään pääväyläverkkoon (palvelutasoluokka I) sekä on keskeinen osa Salpausselän liikennekäytävää. Valtatie 12 on Euroopan Unionin liikennepoliitikassa strategisesti merkittävää kansainvälistä kattavaa tieverkkoa (TEN-T).

Valtatie rakennetaan keskikaistaiseksi ohituskaistatieksi (2+1 kaistaa) välillä Uusikylä–Tillola tarvittavine tie- ja liittymäjärjestelyineen. Uudelle linjaukselle valtatie rakennetaan Uudenkylän, Arolan, Kausalan ja Siperianmäen kohdilla. Valtatien mitoitusnopeus on 100 km/h. Kausalaa ja Tillolaan tehdään eritasoliittymät, muut pääliittymät ovat ensimmäisessä toteutusvaiheessa tasoliittymiä. Eritasoliittymien rampit ja risteävät tiet valaistaan. Valtatielle 12 rakennetaan riista-aidat koko suunnittelualueelle.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on käynnistänyt tiesuunnitelman laadinnan alkukesästä 2019 ja suunnitelma valmistuu keväällä 2021, jonka jälkeen se lähetetään lain mukaiseen käsittelyyn. Hankkeen toteuttaminen ei ole Väyläviraston tai Uudenmaan ELY-keskuksen toteuttamisohjelmassa. Tiesuunnitelma on laadittu suunnittelualueutta koskevien yleissuunnitelmien 1. vaiheesta.

Nykyinen valtatie

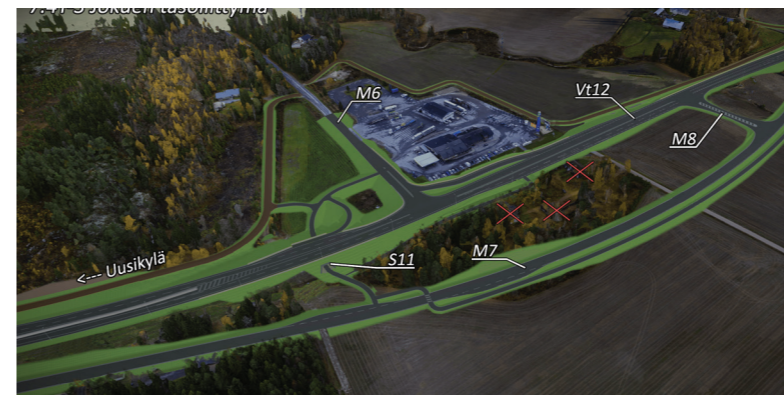
Valtatien 12 yhteysväli Lahden ja Kouvolan välillä on valtakunnallisesti ja kansainvälisesti tärkeä poikittaisyhteys. Liikennemäärät vaihtelevat suunnittelualueella 6800–8100 ajoneuvoa vuorokaudessa. Raskaan liikenteen osuus liikennemäärästä on suuri (13–14 %) ja arkisin osuus on noin 17 %. Yleissuunnittelun aikana tehtyjen liikenne-ennusteisiin perustuvien liikennemäärien arvioidaan olevan 10 000–11 000 ajoneuvoa vuorokaudessa vuoteen 2040 mennessä.

Raskasta liikennettä hidastaa tiejakson huono geometria ja näkemät. Raskaan liikenteen suuri osuus sekä mutkittelevat tiet vaikuttavat myös henkilöautoliikenteen matkanopeuteen ja turvallisten ohitusten tekemiseen. Tiesuudella ei ole koko matkalle erillistä pyörätietä ja jalkakäytävää tai rauhallisempaa rinnakaistietä.

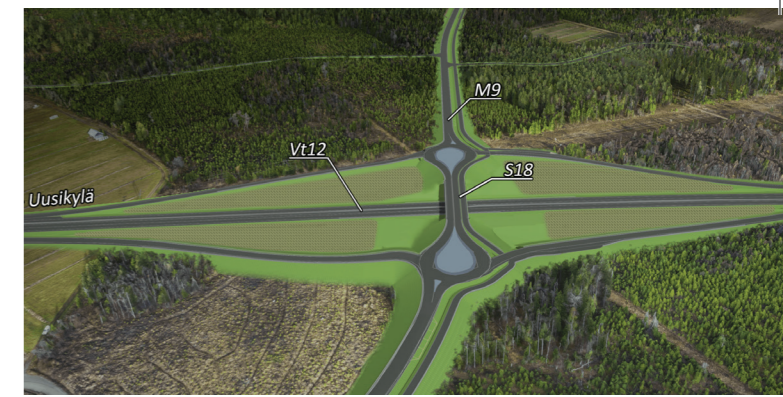
Nopeusrajoitukset vaihtelevat tiejaksolla 50–80 km/h välillä. Nykyinen liikenteellinen palvelutaso on arkisin tyydyttävä ja kesäviikonlopun ruuhkatunteina heikko, mutta varsinaista ruuhkaa ei nykytilassa ole. Keskimääräinen henkilöauton matkanopeus on yhteysvälillä noin 76 km/h.

Tiesuudella on useita liikenneonnettomuuksille riskialttiita osuuksia. Vuosina 2015–2019 tiejaksoilla tapahtui 18 henkilövahinkoon johtanutta onnettomuutta. Viimeisin liikennekuolema on tapahtunut onnettomuuksien tarkastelujakson jälkeen vuonna 2021.

Yhteysvälin joukkoliikenne tukeutuu Lahti–Kouvola välin junayhteyteen, jota pitkin kulkee junia tiheimmillään lähes puolen tunnin välein. Kausalan taajaman joukkoliikenteen palvelutasoluokka on 5.

Havainnekuva Jokuen tasoliittymästä

Havainnekuva Kausalan eritasoliittymästä

Tiesuunnitelman sisältö

Valtatie 12 parannetaan korkealuokkainen ja laatutasoltaan yhtenäiseksi keskikaiteelliseksi ja eritasoliittymin varustetuksi ohituskaistatieksi.

- Ensivaiheessa valtatie rakennetaan osittain keskikaiteelliseksi ohituskaistatieksi (2+1 kaistaa). Uudenkylän eritasoliittymää parannetaan, Kausalaa ja Tillolaan rakennetaan eritasoliittymät sekä 1. vaiheessa Hiisiön ja Jokuen kohdalle rakennetaan kanavoidut tasoliittymät. Tavoitetilanteessa valtatie tasoliittymät muutetaan eritasoliittymiksi.
- Valtatie rakennetaan uudelle linjaukselle Uudenkylän, Arolan, Kausalan ja Siperianmäen kohdilla ja nykyinen valtatie muuttuu maantiekiksi. Mitoitusnopeus on valtatiellä 100 km/h.
- Paikallinen liikenne siirtyy valtatieltä maanteille, joista muodostuu maankäyttöä palvelevia yhteyksiä valtatie molemmin puolin.
- Uusi rinnakaistie toimii osana erikoiskuljetusreittiä
- Meluvalleja, -seiniä ja -kaiteita rakennetaan valtatie varteen noin 17 km.
- Nastonharju–Uusikylä, Arolahti ja Tillolan alueen pohjavesialueet suojataan.
- Valtatielle rakennetaan riista-aidat ja eläinten liikkuminen tien poikki varmistetaan vihersilloilla.
- Pysäköintiä ja pysäkkejä parannetaan rakentamalla Arolan pysäköimisalue ja Uudenkylän liityntäpysäköintialue sekä Uudenkylän, Jokuen ja Kausalan liittymien yhteyteen linjautopysäkit.

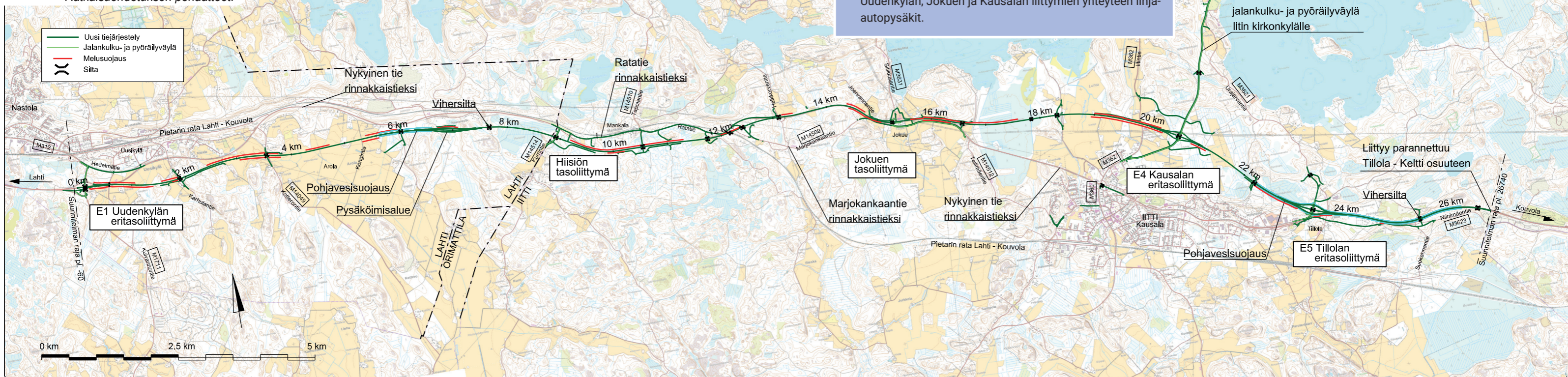
Liikenteelliset vaikutukset

Toimenpiteet parantavat etenkin pitkämatkaisen liikenteen sujuvuutta sekä lyhentävät matka-aikaa koko osuudella keskimäärin kuusi ja puoli minuuttia. Yhteysvälin heikkotasoisimmat jaksot paranevat uusien tienlinjausten ja ohituskaistojen myötä ja valtatie nopeusrajoituksia voidaan nostaa, jolloin keskinopeus kasvaa huomattavasti. Suunnitelmassa nykyinen valtatie jää pääosin rinnakaistiekiksi, mikä vähentää valtatie häiriöherkkyyttä sekä parantaa jalankulku-, pyöräily- ja paikallisen liikenteen sujuvuutta ja turvallisuutta.

Henkilöliikenteen lisäksi raskaan liikenteen sujuvuus parane. Kuljetusten kustannukset laskevat ajomatkan lyhenemisen sekä tasaisemman ajonopeuden seurauksena.

Liikenneturvallisuus parane, kun ohitusmahdollisuuksia on useammin ja ohitukset tehdään turvallisemmin. Tiejakson laadun yhdenmukaistaminen ja linjauksen suoristaminen oletetaan vähentävän riskiä yksittäisille ulosajoille. Lisäksi keskikaide ehkäisee tehokkaasti vakavia kohtaamiskolareita ja tasoliittymien kanavointi ja poistaminen lisää turvallisuutta. Liikenneturvallisuusvaikutukset ennustetaan olevan positiivisia ja hanke vähentää merkittävästi onnettomuuksia. Henkilövahinkoon johtavien onnettomuuksien sekä liikennekuolemien määrän ennustetaan vähenevän reilusti.

Ratkaisuehdotuksen periaatteet.

Muut vaikutukset

Pohjaveden pilaantumisriski pienenee oleellisesti, kun pohjaveden suojauksia rakennetaan yhteysväliä noin 5,0 km matkalle ja valtatie siirtyy pois pohjavesialueelta.

Tielinjan siirtymisen ja meluntorjunnan toteutumisen myötä tiehankkeella on erittäin suuria myönteisiä vaikutuksia alueen melun kokonaistilanteeseen. Melulle altistuvien määrä vähenee kokonaisuudessaan noin 390 asukkaalla.

Yhteysvälin parantaminen tukee alueen yhdyskuntarakenteen kehittämistä. Hanke tukee suunnittelualueen maankäytön kehittämistä, kun matka-aikojen lyheneminen ja uudet tieyhteydet laajentavat autolla saavutettavissa olevaa potentiaalista työssäkäynti- ja asiointialuetta. Suunnitelman mukaiset järjestelyt mahdollistavat yleiskaavojen mukaista maankäytön kehittämistä Uudessakylässä ja Kausalassa sekä mahdollistaa Arolan ja Haarankylän kohtien tienvarsiasiatutuksen kehittämistä.

Ennusteen mukaan investoinnin nettonykyarvo on lievästi negatiivinen ja hankkeen hyöty-kustannussuhde on 0,9. Matka-aikasäästöt, onnettomuuskustannussäästöt sekä raskaan liikenteen ajoneuvokustannukset ovat merkittäviä hyötyeriä. Ajoneuvokustannukset kuitenkin kasvavat ajoneuvojen kasvun seurauksena ja kunnossapitokustannukset kasvavat uuden tien myötä. Rakentamisesta aiheutuvat kustannukset ovat vähäisiä, sillä rakennustyöt toteutetaan suurelta osin maaseudulla uudella tielinjauksella.

Uusi maastokäytävä heikentää monia alueen kannalta merkittäviä piirteitä ja maisemaa. Merkittävin vaikutus aiheutuu tien sijoittuessa paikallisesti arvokkaaseen Arolan viljelysmaiseman peltoaukeaan, jonka tie meluntorjuntarakenteineen katkaisee. Valtatie jakaa Haravakylää ja taajamaa kahtia sekä halkoo metsäalueita. Uuden linjauksen vaikutus maisemaan metsäisissä kohdissa on pientä, sillä muutos on suljetussa maisemassa paikallinen ja rajautuu pienelle alueelle.

Kustannusarvio ja jatkotoimenpiteet

Hankkeen arvioidut kokonaiskustannukset ovat 133,7 € (alv 0 %), MAKU-indeksissä 120 (2015 = 100).

Uudenmaan ELY-keskus pyytää tiesuunnitelmasta lausunnot keskeisiltä sidosryhmiltä. Tiesuunnitelma asetetaan lain liikennejärjestelmästä ja maanteistä mukaan yleisesti nähtäville 30 päivän ajaksi, jolloin muutoksia haluavat voivat tehdä suunnitelmaa vastaan muistutuksen.

Havainnekuva Arolan peltoaukealta

Havainnekuva Hiisiön tasoliittymästä

Yhteystiedot

Uudenmaan ELY-keskus

Anna Elf, puh. 0295 021 395

anna.elf@ely-keskus.fi

Kaakkois-Suomen ELY-keskus

Vesa Koistinen, puh. 0295 029 179

vesa.koistinen@ely-keskus.fi

AFRY Finland Oy - Finnmap Infra Oy

-työyhteinliittymä

Ilkka Puustinen, puh. 010 33 26476

ilkka.puustinen@afry.com